

Dodilletts replik

Susanne Dodilletts replik till Sven-Axel Månssons och Jenny Westerstrands senaste inlägg

Så här är det Sven-Axel Månsson:

I böcker förekommer faktafel. Självt har jag hittat två i min avhandling efter att den hade gått i tryck: På s 116 borde det ha stått "1,05 procent" där jag har skrivit "mindre än 1 procent" och på s 207 skrev jag att Gunnar Myrdal tilldelades Nobels fredspris trots att det var ekonomipriset han fick. Kajsa Ekis Ekman har i *Dagens Nyheter* pekat på ett tredje faktafel. Ordet "några" på s 155 borde bytas ut mot "219 stycken". Detta fel beklagar jag särskilt. Det var naturligtvis inte min avsikt att vilseleda någon.

Även när den mest noggranna forskaren citerar texter kan det dessutom uppstå syftningsfel. Du har hittat ett sådant syftningsfel på s 115. Alla dessa fel rättar jag naturligtvis till ifall det blir en andra upplaga av boken. Men, inget av dessa fel motiverar dina anklagelser och inget av felen påverkar min tolkning av sexköpslagens tillkomsthistoria.

Tesen som både du och Ekis Ekman ifrågasätter, nämligen att professionella prostituerade exkluderades ur forskningen och prostitutionsdiskussionen under 1970- och 1980-talen bekräftas bl a av Leif G W Persson som också tillhörde sakkunniggruppen i 1977-års prostitutionsutredning. Jag citerar honom i min avhandling på s 156: "Inom utredningen var förståelsen för de synpunkter som framfördes från de professionella prostituerade mycket ringa." Intrycket att positiva prostitutionserfarenheter systematiskt osynliggjordes förstärks av vad som kan läsas i utredningar och rapporter från denna tid. I min avhandling ger jag flera exempel. Dessa behöver inte upprepas här då jag kan visa vad jag menar med hjälp av din replik. På samma sätt som i dina tidigare studier

nämner du att du har varit i kontakt med sexsäljare som har en positiv syn på prostitution, men du tycker "att dessa kvinnors positiva beskrivningar av sina erfarenheter inte kunde uppvägas av alla andra berättelser som handlade om utsatthet och utnyttjande." Samtidigt som du nämner att även din kollega Hanna Olsson träffade kvinnor som "förespråkade prostitutionen" skriver du: "Beläggen för existensen av den lyckliga horan var helt enkelt inte övertygande." Utsagor som dessa visar enligt min tolkning att du exkluderar professionella sexsäljare och deras synpunkter när du drar dina slutsatser. Skildringar som ifrågasätter din verklighetsuppfattning ger du ingen chans. Sexsäljaren du nämner i din replik anser du berättade en "sägen" hela min avhandling avfärdar du som "blåkullahistorier".

Jag vill påpeka att jag i den vetenskapliga delen av min avhandling inte kommenterar huruvida det är rätt eller fel att utesluta positiva prostitutionserfarenheter när man beskriver fenomenet. Däremot visar jag på frågor som faller bort när vissa beskrivningar exkluderas.

Det är först när jag i avhandlingens slutkapitel föreslår en feministisk prostitutionspolitik som kan förena det goda som finns i Sverige och Tyskland som jag argumenterar för att bjuda alla att delta i debatten. Jag håller med dig om att prostitution ofta innebär en cynisk hantering och att det är viktigt att sexsäljare som vill lämna verksamheten erbjuds hjälp och stöd. Jag håller också med om att beslutet att sälja sexuella tjänster i många fall är resultatet av det strukturella förtyck som finns i vårt samhälle. Den feministiska politik jag önskar mig bekämpar denna orättvisa och ger dem som prostituerar sig på grund av orättvisan rättigheter.

Till Jenny Westerstrand vill jag säga följande:

Du har rätt i att min avhandling har blivit mycket populär,

men hur den används i media är knappast någonting som du kan klandra mig för. Jag håller fast vid att min forskning är nyanserad, men konstaterar samtidigt att avhandlingens behandling i media tyvärr har inneburit att nyanser försvunnit både när den hyllats och sågats.

Utifrån din egen forskning om sexköpslagen drar du slutsatser som skiljer sig från mina. Anledningen till att jag inte anklagar dig för förvanskning är att jag vet att man kan belysa ett fenomen ur olika perspektiv. Det är synd att du inte kan se det på samma sätt. Dina anklagelser förhindrar på samma sätt som Månssons en konstruktiv diskussion.

Din huvudsakliga invändning mot min historieskrivning är att jag beskriver sexköpslagen som inspirerad av forskning om mäns våld mot kvinnor. Du tycker att jag ger din före detta handledare Eva Lundgren, som forskar inom detta fält, för stor plats i min framställning.

Anledningen till varför vi kommer fram till olika slutsatser i denna fråga är, enligt vad jag förstår, att du utgår från sexköpslagens förarbeten där prostitution inte beskrivs som könsrelaterat våld, medan jag utgår från riksdagsdebatten där bl a dåvarande jämställdhetsminister Margareta Winberg förklarade: "En viktig del i jämställdhetsarbetet är att upplysa allmänheten om prostitution som en form av mäns våld mot kvinnor och dess skadliga konsekvenser för alla kvinnor." Jag återger detta citat på s 412 i min avhandling.

Som du själv påpekar i din kritik är jag tydlig med att Winbergs uttalande varken hade stöd i prostitutionsutredningen från 1995 som inte bygger på feministisk våldsforskning eller i kvinnovåldsutredningen från samma år som bygger på feministisk våldsforskning utan att ta upp prostitution. Men, i propositionen *Kvinnofrid* från 1997/98 förenas dessa utredningar och det är där sexköpslagen slutligen formuleras. Båda utredningar analyseras därför i min avhandling.

Du menar att det är missvisande när jag tillskriver Eva Lundgren inflytande på prostitutionspolitiken eftersom hon aldrig forskat om prostitution. Jag däremot menar att en genomgång av hennes forskning har en självklar plats i en analys av ställningstaganden som Winbergs. Det är också med syftet att närmare karakterisera Winbergs tankesätt och propositionen *Kvinnofrid* som jag tar upp ditt och Eva Lundgrens föredrag från 2002. Jag framställer varken detta föredrag eller er skrift *Slagen Dam* från 2001 som förarbeten till sexköpslagen utan använder dem som analysverktyg. Föredraget är ett exempel på hur tesen att prostitution är ett uttryck för könsrelaterat våld kan motiveras, förklarar jag i avhandlingen (s 413). Jag tycker föredraget är intressant eftersom ni där tydligare än andra formulerar en tolkning av prostitution utifrån könsföreläggelse och teorier om mäns våld mot kvinnor, – teorier som enligt min tolkning är besläktade med varandra i såväl Eva Lundgrens som Margareta Winbergs tänkande.

Britta Bjelle och Anita Gradin som du menar att jag försummat var inga centrala gestalter i riksdagsdebatten jag undersöker och nämns därför inte i min avhandling. Deras argument skiljer sig för övrigt inte från vad andra politiker har sagt och skulle därför inte tillföra min framställning ytterligare aspekter.

Du påstår att jag döljer att den i Sverige dominerande feminismen har motsvarigheter utomlands, medan jag tar upp just debatten du nämner om porr och prostitution i 80-talets USA (s 428-433). Du påstår också att jag helt förbigår internationella överenskommelser som FNs *Deklaration om avskaffande av våld mot kvinnor* medan jag i själva verket går in på just denna text och visar hur den skiljer sig från svenska dokument om samma ämne (s 389-391). Även FNs anti-traffickingprotokoll behandlar jag utförligt (s 478 ff).

Jenny, kan din hårda kritik bero på att förslaget om en feministisk prostitutionspolitik i slutet av min avhandling

strider mot den politik du själv finner vara riktig? Syftet med ditt arbete är enligt din hemsida "att utveckla ett bidrag till en feministisk könsteoretisk förståelse av prostitution, med utgångspunkt i aktuell feministisk sexualitets- och våldsforskning, där en sammanhållen våldsförståelse utgör en central teoretisk ram." Är det eftersom den politiska hållningen som du grundar din forskning på motstrider de politiska slutsatser jag drar ur min forskning som du inte gillar vad jag skrivit?